Gemeente Amsterdam

Besproken door: Rocco Piers, portefeuille Groen, op datum: 25-03-2025
Opdrachtgever: R. Licher, assetmanager Groen, V&OR

Participatieplan harmonisatie Beschermwaardige Houtopstanden stadsdeel Zuid
Monumentale bomen

Vooraf

De lijst met beschermwaardige houtopstanden heeft tot doel om bijzondere en waardevolle bomen beter te beschermen. In de gemeentelijke bomenverordening is opgenomen dat voor deze bomen een kapverbod geldt, tenzij er zwaarwegende argumenten zijn om de boom toch te kappen.

In 2019 heeft het college van B&W de Commissie Beschermwaardige Houtopstanden (CBH) benoemd. Deze onafhankelijke adviescommissie geeft gevraagd en ongevraagd advies over monumentale bomen en andere beschermwaardige houtopstanden.

Tot 2016 hadden stadsdelen elk hun eigen bomenverordening. Per stadsdeel werd verschillend omgegaan met het plaatsen van bomen op een lijst van beschermwaardige houtopstanden. Sinds 2016 is er één stadsbrede Amsterdamse Bomenverordening. De CBH heeft de afgelopen jaren de oude lijsten van beschermwaardige houtopstanden opnieuw doorgenomen en gekeken of de bomen nog voldoen aan de criteria in de huidige bomenverordening, dat noemen we harmonisatie. Daarbij zijn de oude lijsten meteen opgeschoond met bomen die zijn verdwenen en bomen die er nieuw op zijn gekomen, dat noemen we actualisatie.

In 2022 is voor Stadsdeel Zuidoost het eerste advies van de CBH voor harmonisatie van de lijst met beschermwaardige houtopstanden afgegeven. Vervolgens is dat voor Weesp-Driemond, Nieuw-West, West, Westpoort en als laatste Centrum gedaan. Voor Centrum loopt de inspraakperiode tot eind maart 2025, voor de overige stadsdelen zijn de geharmoniseerde lijsten door de betreffende stadsdelen inmiddels vastgesteld. Stadsdeel Zuid is nu aan de beurt.

Wat gaan we doen?

Stadsbreed wordt de lijst met beschermwaardige houtopstanden geactualiseerd en geharmoniseerd. De CBH brengt per stadsdeel een advies uit. Het dagelijks bestuur van elk stadsdeel geeft vervolgens de lijst met beschermwaardige houtopstanden vrij voor inspraakreacties. Het dagelijks bestuur heeft zelf de keuze of zij aanvullend advies vraagt aan de stadsdeelcommissie.

Na de inspraakperiode krijgt het dagelijks bestuur een – eventueel aangepaste – lijst met beschermwaardige houtopstanden ter vaststelling voorgelegd. In deze lijst staan zowel gemeentelijke als particuliere bomen.

Het advies van de CBH voor stadsdeel Zuid is vastgesteld op 19 november 2024. In haar advies licht zij de besluitvorming op de lijst met beschermwaardige houtopstanden uitgebreid toe. In het advies staan ook bomen in het Amsterdamse Bos benoemd. Deze vallen niet onder de bomenverordening en dus besluitvorming van het Dagelijks Bestuur van Zuid. Een ander proces is hiervoor afgesproken.

Wat is uw invloed?
Inwoners en belanghebbenden kunnen reageren op de lijst met beschermwaardige houtopstanden / bomen.

Wat vragen we aan u? Wat staat al vast?
Inwoners en belanghebbenden kunnen aangeven of – huns inziens - een boom juist niet op een lijst moet, of een boom die is komen te vervallen juist wel. Ook kunnen zij nog niet genoemde bomen aandragen ter aanvulling. Inspraakreacties worden vervolgens beoordeeld op basis van de criteria die benoemd staan in de stedelijke bomenverordening artikel 12. Deze criteria zijn uitgangspunt voor plaatsing op de lijst. De bomenverordening is reeds in 2016 vastgesteld, hier is geen inspraak op mogelijk.

Wie doen er mee?
Specifiek alle bewoners van Zuid, maar alle Amsterdammers en belangstellenden mogen reageren.

Hoe en wanneer kunt u meedoen?
Na vrijgave voor inspraak door het DB van stadsdeel Zuid start een inspraakperiode van 7 weken: van 14 april tot 2 juni. Via een online formulier en in het stadsloket van Zuid kunnen mensen reageren. Via de nieuwsbrief van stadsdeel Zuid worden bewoners uitgenodigd om een inspraakreactie achter te laten.

De lijst wordt bij het stadsloket Zuid aangeboden om in te kunnen zien. Deze is ook online te vinden op https://www.amsterdam.nl/wonen-leefomgeving/groene-stad/inspraak-bijzondere-bomen/.

Voorafgaand aan de inspraakperiode krijgen particuliere eigenaren van een beschermwaardige houtopstand een brief met informatie over de inspraak, een uitnodiging voor de wandeling, wat het bezitten van een beschermwaardige boom voor hen betekent en hoe ze subsidie voor onderhoudskosten kunnen aanvragen.

Van 14 april t/m 8 mei kunnen inwoners en belanghebbenden zich bovendien aanmelden voor een informatieve wandeling op zondag 11 mei van 11:00 uur via monumentalebomen@amsterdam.nl. De wandeling start op de hoek van de Ferdinand Bolstraat en het Amstelkanaal ter hoogte van het Okura-hotel (https://maps.app.goo.gl/LUNuJj4LD5qkxLVW9). Tijdens deze wandeling van maximaal 2 uur langs een aantal beschermwaardige bomen krijgen deelnemers uitleg waarom bomen wel of juist niet op de lijst terecht komen.

Wat gebeurt er met uw inbreng
Inspraakreacties worden door bomenexperts van V&OR asset Groen beoordeeld op basis van de criteria die benoemd staan in de stedelijke bomenverordening artikel 12.
Mogelijk volgt uit de inspraakreacties – na afstemming met de CBH - een aanpassing op de lijst met beschermwaardige houtopstanden.

De eventueel aangepaste lijst wordt vervolgens aan het DB van stadsdeel Zuid ter vaststelling voorgelegd. Na vaststelling van de definitieve lijst met beschermwaardige houtopstanden krijgen de insprekers bericht wat er met hun inbreng is gedaan. Bezwaar is hiertegen niet meer mogelijk.

Vooruitblik
Na Zuid volgt de inspraakperiode en vaststelling voor de stadsdelen Noord en Oost nog. Daarna worden alle lijsten met beschermwaardige houtopstanden gebundeld ter kennisname aangeboden aan de gemeenteraad. Naar verwachting is dit eind 2025.

Na de harmonisatie

De herinventarisatie is nog niet uitputtend. Als alle stadsdelen de huidige actualisatieronde hebben doorlopen, is het de bedoeling periodiek de lijsten te actualiseren. Houtopstanden die in deze fase als ‘ander waardevol groen’ zijn opgenomen, hebben de potentie om te zijner tijd alsnog een beschermde status te krijgen. Ook kunnen beschermwaardige bomen verdwijnen als gevolg van storm, ziekte of veiligheidsredenen. Tenslotte kunnen inwoners of collega’s nieuwe bomen als beschermwaardig aandragen die getoetst moeten worden.